

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem zemenišču (Knabenseminarj). — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjižar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopis se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Glas preobloženega kmeta.

(Odprto pismo okrajnemu odboru ptujskemu in okrajnemu šolskemu svetu).

Došel nam je iz ptujskega okraja dopis. Ker je njegov zadržaj imeniten in ker utegnejo drugod tudi jednake razmere in jednake pritožbe biti, zato ga objavimo na prvem mestu našega tednika. Glasi se tako-le:

Odkar imamo novi okrajni zastop, se že to in ono na boljše obračati začinja, pa še se itak marsikaj gnjilega nahaja. Prav dobro vem, ka se zastarela bolezen ne more koj na mah zvrčati, tudi pokvarjeno vino se ne da v par dneh popraviti, sčasom pa le gre, če se prav spozna, v čem je pogreška, in se potem pravo vračilo upotrebi. Pa naj v kratkem rečem, kaj nameravam povedati. Vsi vemo, ka se iz okrajne blagajnice na šole in ceste največ denarjev potrosi. Kaj se šol tiče, nadejamo se, in prosimo novoizvoljeni okrajni šolski svet, v kterega popolno zaupanje imamo, naj nas za božjo voljo ne sili tako, kakor prejšnji, nemškutarski, zdaj, v teh strašno slabih časih, novih šol staviti. K čemu so v obče take velikanske zidance? Ena soba naj bi se dodala, kder je res potrebno. Saj smo se mi v prejšnjih ne tako štimanih šolskih branih, hvala Bogu, tudi nekaj naučili, pa bi še se kam več, ko bi se ne bila nam nerazumljiva nemščina silama, in se ve da brez vsega uspeha, po plečah in za kečko, v glavo vbijala, in se tako mnogo dragega časa zgubilo. Pa o tem naj drugi pišejo, ali pa tudi ne, saj vsak, kdor nima slame in sena v glavi namesto možganov, sam vé in lahko uvidi, kako bedasto je, deco trpinčiti s tujim jezikom poprej, ko se v materinščini brati, pisati in računati popolnem ne navadijo, in krščanskega nauka ne naučijo. Toliko zaradi šol; zavoljo cest pa za zdaj samo pitam: kako to pride, ka ima stavljene mostov, popravek in navažanje cest, lekič v celem okraji, tisti Vojsk, ki, kakor v „Gospodarji“ beremo, vedno proti našim glasuje, ali sam rad, ali pa, ker ga pre ima bogati Kaiser pretesno na

vojki, pa mu pre more plesati, kakor mu ta zažvepla; mi kmeti pa, ki bi zdaj, ko nimamo več tako silnega dela, tudi radi kakšen groš si zaslužili, moramo ga gledati, kako se „po mesarskem“ mimo nas vozi. Zato se mi zdi, ka bi bolje bilo, če bi se taki podvzetki na manjše kose delili, in večim poverili ne samo kakim trem, štirem v celem velikem okraji v roke dali; kajti mi kmeti bi tako delo v svojih občinah tudi radi prevzeli in bi reč bar tudi tako zvesto, če ne morebiti bolje in ceneje, dovršili kakor imenovani „Hotelar“. To dvojce hotel sem povedati in zapitati: na čem smo s okrajno hranilnico, na kojoj tako težko čakamo?

M. M., kmet.

Gospodarske stvari.

Splošni nauki gospodarski.

II. 5. Ne kvartaj! Ta nauk je tudi potreben, da bi se varovali pred to zelo škodljivo strastjo tistih, kateri se še ne pečajo z igro, a katere bi to morebiti mikati utegnulo, „Z igro še nobeden obogatil ni“, je stara resnica; mnogo nevednih igralcev, posebno pa kmetov, izgubilo je v igri vse imetje. Zlasti pa odsvetujemo najto-plejše, naj se kmet ne podaja v igro z izurjenimi igralci po mestih, kateri so med seboj pogovorjeni in oskubijo kmeta, ki se jim pridruži, navadno do čistega. Po novinah se mnogokrat bere o takih žalostnih prigodbah.

6. Ne stavi v loterijo! Utegnil bi v loterijo znositi mnogo, mnogo denarja ali nazaj dobiti nikoli nič. Ako bočeš staviti ves svoj up na loterijsko srečo, popolnem si zgrešil pot do sreče — in uže v nesreči in nezadovoljnosti tičiš.

7. Ne kratkočasi se z gosposkimi zabavami! Tudi kmet naj si časih ob nedeljah in praznikih malo od tedenskega truda oddahne, tudi on naj si privoščiti kratkočasenja; toda zabave njegove naj bodo njegovemu stanu primerne in ne drage. Dragi in škodljivi kratkočasenji sta neizmerno pitje in igra, a tudi lov. Lov nikakor